

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม เป็นการวิเคราะห์จากเอกสารและการสัมภาษณ์ โดยมีการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) วิเคราะห์สภาพการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยว จากเอกสารและการสัมภาษณ์ และ 2) วิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากเอกสารและการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยว จากเอกสารและการสัมภาษณ์ โดยกำหนดประเภทของทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติและที่จัดสภาพเป็นธรรมชาติ ที่มีระบบการบริหารจัดการอยู่แล้วโดยผู้รับผิดชอบดูแล ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวศูนย์ศึกษาธรรมชาติบางปู และสวนสัตว์เปิดเขาเขียว และสัมภาษณ์ตัวแทนของแหล่งท่องเที่ยวที่กล่าวมาข้างต้น กำหนดกรอบการวิเคราะห์ 2 กรอบ ได้แก่ นโยบายของทรัพยากรท่องเที่ยว และระบบบริหารของทรัพยากรท่องเที่ยว

2. วิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการวิเคราะห์จากเอกสารและสัมภาษณ์ โดยกำหนดกรอบวิเคราะห์รวม 6 กรอบ ได้แก่ 1) นโยบายของโรงเรียนกับแหล่งท่องเที่ยว 2) การจัดการแหล่งเรียนรู้ 3) กิจกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียน 4) ระบบบริหารของโรงเรียน 5) เอกสารประกอบการบริหาร และ 6) การวัดและประเมินผล จากเอกสาร หลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดการบริหารงานของสถานศึกษา สารระสำคัญในการจัดการเรียนการสอน การจัดแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา การใช้ประโยชน์จากแหล่งการเรียนรู้ในด้านต่างๆ โรงเรียนที่วิเคราะห์มี 3 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สมุทรปราการ ศึกษาเอกสาร ได้แก่ รายงานกิจกรรมนักเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ประจำปี 2550-2555 2) โรงเรียนหาดอมรา สมุทรปราการ ศึกษาเอกสาร ได้แก่ ใบงาน แผนการสอนสาระวิชาวิทยาศาสตร์ 3) โรงเรียนวัดกลางบางแก้ว นครปฐม ได้แก่ ระเบียบโรงเรียนในการนำนักเรียนไปเรียนรู้นอกโรงเรียน แผนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ และจากการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกลางบางแก้วนครปฐม รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าสมุทรปราการ หัวหน้ากลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนหาดอมรา สมุทรปราการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ได้กำหนดแนวทางในการวิเคราะห์ เป็นการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยว กำหนดกรอบในการวิเคราะห์ เป็น 2 ด้าน ดังนี้

ด้าน	ทรัพยากรท่องเที่ยว 1	ทรัพยากรท่องเที่ยว 2	สรุป
1. นโยบายของทรัพยากรท่องเที่ยว			
2. ระบบบริหารของทรัพยากรท่องเที่ยว			

1.1 การวิเคราะห์จากเอกสาร ได้แก่ หลักสูตรธรรมชาติศึกษาที่บางปู ประจำปีการศึกษา 2551 (มิถุนายน 2551-กุมภาพันธ์ 2552) เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้ของทรัพยากรท่องเที่ยว เอกสารทรัพยากรท่องเที่ยวทั่วไป เอกสารแบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการไปศึกษา ณ แหล่งท่องเที่ยว แผนที่ภายในแหล่งเรียนรู้ เส้นทางการศึกษาธรรมชาติ เอกสารการสำรวจแหล่งเรียนรู้ ระเบียบการศึกษาเรียนรู้ งานวิจัยและข้อมูลของสัตว์ป่า ระบบการบริหารโดยองค์รวม

1.2 การสัมภาษณ์ตัวแทนของแหล่งท่องเที่ยว โดยการสัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์และวิทยากรของศูนย์ศึกษารวมชาติบางปู สัมภาษณ์เรื่องระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้ ขั้นตอนการบริหารจัดการ ประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยว ผังองค์กร ฝ่ายบุคลากร ปัญหาและการแก้ปัญหา แผนรองรับเมื่อเกิดปัญหา แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ดำรงอยู่ต่อไป

2. การบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดกรอบการวิเคราะห์เป็น 6 ด้าน โดยมีเครื่องมือการวิเคราะห์ ดังนี้

หัวข้อวิเคราะห์	โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
1. นโยบายของโรงเรียนกับแหล่งเรียนรู้				
2. การจัดการแหล่งการเรียนรู้				
3. กิจกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียน				
4. ระบบบริหารของโรงเรียน				
5. เอกสารประกอบในการจัดทำ				
6. การวัดและประเมินผล				

2.1 การวิเคราะห์จากเอกสาร หลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดการบริหารงานของสถานศึกษา สารระสำคัญในการจัดการเรียนการสอน การจัดแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา การใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในด้านต่างๆ ระเบียบโรงเรียนในการนำนักเรียนไปเรียนรู้นอกโรงเรียน แผนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ รายงานกิจกรรมนักเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ประจำปี 2550-2555

2.2 การสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกลางบางแก้วนครปฐม รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าสมุทรปราการ หัวหน้ากลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนหาดอมราสมุทรปราการ ประเด็นการสัมภาษณ์ มี 6 ประเด็น ได้แก่ 1) นโยบายของโรงเรียนกับแหล่งการเรียนรู้ 2) การจัดการแหล่งการเรียนรู้ 3) กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) ระบบบริหารของโรงเรียน 5) เอกสารประกอบในการจัดทำ 6) การวัดและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์

ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสรุปเป็นประเด็นย่อยๆ ตามกรอบการวิเคราะห์ และเขียนบรรยายประกอบประเด็นย่อยๆ

ตอนที่ 2 การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการแหล่งเรียนรู้ และสภาพการจัดหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 1 แล้ว นำผลมาเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นใช้ในการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อกำหนดเป็นรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาโดยใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในสายงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระ ครูผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว คือ ผู้ที่ทำงานในสายงานการท่องเที่ยว ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารแหล่งท่องเที่ยวและเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา คือ ผู้บริหารองค์กรท่องเที่ยว และสอนนักเรียนในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เคยสอนนักเรียนในสถานศึกษาและเป็นผู้บริหารองค์กรท่องเที่ยว ผู้เชี่ยวชาญรวม 12 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาจำนวน 7 คน มีประสบการณ์ด้านบริหารสถานศึกษา และทำงานด้านการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 1 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และเคยบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารแหล่งท่องเที่ยวและเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา จำนวน 4 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวที่รู้จักการบริหารจัดการ การไปท่องเที่ยว ณ แหล่งท่องเที่ยว พร้อมทั้งเป็นครูผู้สอนในสายงานท่องเที่ยว รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญที่เคยเป็นครูผู้สอนนักเรียนในสถานศึกษา และได้จัดพานักเรียนมาเรียนรู้ ณ แหล่งท่องเที่ยว

วิธีการเลือกผู้เชี่ยวชาญ ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสนทนากลุ่มเพื่อแสดงความคิดเห็น (Focus Group) ตามประเด็น 4 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นที่ 1 การบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นที่ 2 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นที่ 3 ขั้นตอนการประสานงานระหว่างสถานศึกษา กับแหล่งท่องเที่ยว

ประเด็นที่ 4 รูปแบบเอกสาร และสื่อการจัดการเรียนรู้

วิธีการสนทนากลุ่ม ดำเนินการดังนี้

1. การเตรียมการ

1.1 การประสานงาน มีการขอหนังสือเชิญที่ออกโดยมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ แจ้งวัน เวลา และสถานที่ดำเนินการประชุม ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญทุกคน มีการติดตามเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ ยืนยันการเข้าสนทนากลุ่ม ภายหลังจากส่งจดหมายเชิญไปแล้ว 7 วัน

1.2 ส่งเอกสารการประชุมกลุ่ม พร้อมกับจดหมายเชิญ แจ้งประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม และแจ้งวัตถุประสงค์ในการสนทนากลุ่ม

1.3 เตรียมสถานที่ ห้องประชุม อุปกรณ์โสต รวมทั้งเครื่องดื่มและอาหารว่าง

1.4 จัดเตรียมบุคลากร และมอบหมายงานเพื่อเตรียมการให้พร้อม

1.5 จัดทำใบลงทะเบียน

2. การดำเนินการประชุม

สถานที่ประชุม ณ ห้องประชุม (ชั้น 1) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ถนนแจ้งวัฒนะ หลักสี่ เขตบางเขน ในวันพฤหัสบดีที่ 20 มีนาคม 2557 เวลา 14.00-17.00 น. เริ่มสนทนากลุ่มเวลา 14.00 น. โดยมีขั้นตอนการสนทนา ดังนี้

2.1 กล่าวเปิดการสนทนากลุ่ม โดยผู้ดำเนินรายการคือผู้วิจัยแนะนำตัวเอง กล่าวต้อนรับและแจ้งวัตถุประสงค์การทำวิจัยครั้งนี้

2.2 แนะนำผู้เชี่ยวชาญ ตามลำดับตำแหน่งจนครบ 12 คน

2.3 ชี้แจงวัตถุประสงค์การสนทนากลุ่มครั้งนี้เพื่อขอความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน จากผู้เชี่ยวชาญ ด้านการท่องเที่ยว และผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา

2.4 เชิญผู้นาอภิปราย ได้แก่ นายเกชา เหลืองสุดใจชื่น เป็นผู้นาอภิปราย

2.5 การให้พิจารณาประเด็นที่ต้องสนทนา 4 ประเด็น หลังจากแนะนำผู้เชี่ยวชาญครบทุกท่าน จึงเปิดประเด็นที่ละประเด็นระดมความคิดเห็นของแต่ละประเด็น แล้วจึงสรุปที่ละประเด็น

2.6 มีการกล่าวขอขอบคุณ และจบการสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญได้เห็นยืนยันการเข้าร่วมสนทนาครบทุกคน

จากการสนทนากลุ่มนำผลการประชุมสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษา โดยใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โดยการเขียนเป็นรูปแบบตามหัวข้อได้ 6 ด้าน ดังนี้

1. นโยบายของการบริหาร ทั้งแหล่งท่องเที่ยวและสถานศึกษาควรมีนโยบายชัดเจน นโยบายที่ชัดเจนของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ มีนโยบายให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้ได้ด้วย การที่

จัดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้องมีการเตรียมสถานที่ บุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวก เอกสารนำชม นโยบายของสถานศึกษา ได้แก่ นโยบายการจัดทัศนศึกษานอกโรงเรียนเป็นการเรียนจากแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ภายนอกโรงเรียนจะเป็นแหล่งท่องเที่ยว หรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ จัดให้มีแผนการเรียนการเรียนรู้ มีการวางแผนการออกไปเรียนรู้นอกโรงเรียน มีขบวนการประสานงานภายในโรงเรียน ภายนอกโรงเรียน และผู้ปกครอง

2. การประสานงานระหว่างโรงเรียนกับแหล่งท่องเที่ยว ผู้บริหารโรงเรียนมีการมอบหมายให้ครูมีการเตรียมการก่อนไปเรียนรู้ โดยประสานงานกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อกำหนดวันที่สะดวกตรงกัน มีการนำเอกสารจากแหล่งท่องเที่ยวมาเตรียมแผนการเรียนรู้ให้นักเรียนก่อนการเดินทางไปเรียนรู้

3. การเตรียมการของโรงเรียนและแหล่งการเรียนรู้ เป็นการเตรียมความพร้อมของครู นักเรียน ได้แก่ ปฐมนิเทศนักเรียน การเตรียมการเดินทาง รถ อาหาร อุปกรณ์การจดบันทึก แหล่งท่องเที่ยวมีการเตรียมสถานที่ วิทยากร สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้พร้อมเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

4. การใช้แหล่งเรียนรู้จากทรัพยากรท่องเที่ยว ในการเรียนรู้จากทรัพยากรท่องเที่ยว สามารถนำมาบูรณาการให้เข้ากับสาระการเรียนรู้ได้หลายกลุ่มสาระ ได้แก่ กลุ่มสาระภาษาไทย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์

5. การประเมินผล เป็นการประเมิน ความคิดเห็นของนักเรียน ครู และประเมินความสามารถนำเรื่องราวจากการเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวมาเขียนเล่าประสบการณ์

ตอนที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นผู้บริหาร ครูและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากสถานศึกษาสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหาร ครู และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากสถานศึกษาสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. สุ่มโรงเรียน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย 2 (หลวงพ่เงินอนุสรณ์)
2. สุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายในแต่ละระดับชั้นละ 10 คน รวมได้ 30 คน รายละเอียดดังนี้

ชั้น	ชาย	หญิง	รวม
1. มัธยมศึกษาปีที่ 1	5	5	10
2. มัธยมศึกษาปีที่ 2	5	5	10
3. มัธยมศึกษาปีที่ 3	5	5	10
รวม	15	15	30

3. ครูจำนวน 4 คน เป็นครูจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 1 คน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ 1 คน กลุ่มสาระกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม 1 คน ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งการเรียนรู้ สาระละ 1 คน รวม 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือทดลอง เป็นรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) แผนการเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวของสถานศึกษา และ 2) แผนการจัดการเรียนรู้จากทรัพยากรท่องเที่ยว

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม

- 2.1 ความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบของครู
- 2.2 ความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบของนักเรียน
- 2.3 ความสามารถในการเขียน

รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวของสถานศึกษา โดยการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ 3 กลุ่มเข้าด้วยกัน ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยคณะครูโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย 2 (หลวงพ่เงินอนุสรณ์)

มาตรฐานตัวชี้วัด ประกอบด้วยการบูรณาการกลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระวิชาสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระวิชาภาษาไทย

สาระสำคัญเกี่ยวกับสาระวิชา กลุ่มสาระวิชาการ เรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระวิชาการ เรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระวิชาการ เรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

กลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ 1) ความหลากหลายทางชีวภาพในท้องถิ่นที่ทำให้สิ่งมีชีวิตดำรงอยู่ได้อย่างสมดุล 2) อธิบายแนวทางการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ 3) อภิปรายปัญหาสิ่งแวดล้อมและเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา

กลุ่มสาระวิชาสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม ได้แก่ 1) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม 2) เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ

กลุ่มสาระวิชาภาษาไทย ได้แก่ 1) การเขียนเรียงความ 2) การสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย 1) ใฝ่เรียนรู้ 2) มุ่งมั่นในการทำงาน 3) มีวินัย 4) มีจิตสาธารณะ 5) รักความเป็นไทย

การวัดและประเมินผล

1. ผลการอภิปรายจากความรู้ที่ได้ ตามตัวชี้วัด กลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระวิชาสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม และกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย โรงเรียนประเมินผลตามตัวชี้วัด
2. การเขียนเล่าเรื่องจากการศึกษาจากแหล่งการเรียนรู้ รายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวของสถานศึกษา ดังภาคผนวก
3. แผนการจัดการเรียนรู้จากทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว
 - 3.1 การเตรียมการก่อนไปเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยว
 - 3.1.1 โรงเรียนทำโครงการเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวเพื่อขออนุมัติ
 - 3.1.2 จัดทำแผนของโรงเรียน ในการพานักเรียนไปศึกษาภายนอกสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ
 - 3.2 การเตรียมตัวไปศึกษาจากแหล่งท่องเที่ยว
 - 3.2.1 การติดต่อประสานงานกับแหล่งท่องเที่ยว การกำหนดวัน เวลา และการประสานงานตามแผนการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนต้องการให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้
 - 3.2.2 ประสานกับแหล่งท่องเที่ยว โดยการขออนุญาตขอใช้สถานที่เพื่อศึกษาเป็นแหล่งการเรียนรู้
 - 3.2.3 การปฐมนิเทศนักเรียนก่อนการเดินทางไปแหล่งการเรียนรู้ เพื่อให้ได้รู้จุดมุ่งหมายของการไปเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ พร้อมใบงานชี้แจงเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ แจกเอกสาร

เกี่ยวกับการเรียนรู้ อธิบายการเตรียมตัวก่อนการเดินทาง ได้แก่การเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นติดตัวไป เพื่อความสะดวกในการเรียนรู้ ไป่สะพานหลังใส่สัมภาระ สมุดบันทึก ดินสอ ปากกา กระติกน้ำดื่ม

3.3 กำหนดเวลาในการเดินทางไปศึกษาจากแหล่งท่องเที่ยว มีรายการดังนี้

- 07.00 น. พบกับ ณ จุดนัดหมาย บริเวณอาคารเรียน
- 07.30 น. ออกเดินทางไปยังศูนย์ศึกษาธรรมชาติ (บางปู)
- 09.00 น. เดินทางถึงศูนย์ศึกษาธรรมชาติ (บางปู)
- 09.20 น. ฟังบรรยายในห้องนิทรรศการ
- 10.00 น. การเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยว ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ (บางปู)
- 11.30 น. สรุปการเรียนรู้
- 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 น. อีสาระท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวส่วนอื่นๆ ที่อยู่ในศูนย์ศึกษาธรรมชาติ (บางปู)
- 14.30 น. เดินทางกลับโรงเรียน
- 16.30 น. ถึงโรงเรียนโดยสวัสดิภาพ

3.4 ทำหนังสือตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ถึงกระทรวงศึกษาธิการและผู้ปกครอง

3.5 การจัดเตรียมพาหนะ ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนและครู และให้ได้รับการยืนยันรถอยู่ในสภาพดีและปลอดภัย พร้อมทั้งคนขับที่มีสภาพพร้อมเพื่อทำงาน

การทดลองรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การทดลองใช้โดยให้นักเรียนและครูศึกษาที่แหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อเป็นแหล่งการศึกษาเรียนรู้

การเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวตามการศึกษาเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยว เมื่อมาถึง ณ แหล่งท่องเที่ยว

1. นักเรียนพบวิทยากรของแหล่งท่องเที่ยว และได้รับเชิญเข้าห้องนิทรรศการ
2. ฟังบรรยายในห้องนิทรรศการ 40 นาที วิทยากรจะกล่าวถึง สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยว ให้ชมภาพจำลองที่มีอยู่ในห้องนิทรรศการและภาพถ่ายในจอคอมพิวเตอร์ การแนะนำให้ระมัดระวังอันตรายที่อาจทำร้ายและที่มีอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางในการเดินชมและสิ่งที่ควรศึกษา

3. การศึกษาเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยว เมื่อจบการบรรยายในห้องนิทรรศการ นักเรียนได้เดินชมแหล่งท่องเที่ยวและได้สัมผัสประสบการณ์จริง โดยเห็นสัตว์ต่างๆ ตามธรรมชาติที่อยู่ใน

ปาชายเลน ซึ่งคล้ายกับที่ได้รับฟังและชมในห้องนิทรรศการที่จำลองไว้ วิทยากรบรรยายให้นักเรียนได้ ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติชีวิตความเป็นอยู่เป็นระยะ นักเรียนได้สัมผัสกับประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยว ตามธรรมชาติ ใช้เวลาทั้งหมด 2 ชั่วโมง

4. การสรุปภายหลังจากการท่องเที่ยว นักเรียนกลับเข้ามาในห้องนิทรรศการอีกครั้ง หลังจากเสร็จจากการศึกษาเรียนรู้ วิทยากรให้นักเรียนได้แบ่งกลุ่มกัน ส่งตัวแทนนักเรียนพูดเกี่ยวกับ ได้เรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยว ใช้เวลาทั้งหมด 1 ชั่วโมง

5. การสรุปความรู้โดยครูผู้ดูแลกับวิทยากรให้แก่ นักเรียน

6. การประเมินผล เมื่อนักเรียนได้สรุปการเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวเรียบร้อยแล้วทุกกลุ่ม ครูและนักเรียนได้รับแบบสอบถามความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากร ท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบของครู เครื่องมือมีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่ สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย จำนวน 10 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำร่างแบบสอบถามความคิดเห็นต่อคุณค่า ของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของครู ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว 1 คน ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการศึกษา 4 คน รวมผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ตามสูตรของลอร์ซี (Lawshe. 1975) ได้ค่า ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถามระหว่าง .80-1.00

ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยปรับคำในข้อคำถามให้อ่าน เข้าใจง่ายขึ้น และมีคำถามเพียงหนึ่งประเด็นคำถาม

2. ความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบของนักเรียน เครื่องมือมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย จำนวน 16 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำร่างแบบสอบถามความคิดเห็นต่อคุณค่า ของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของ นักเรียน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา 4 คน รวมผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ตามสูตรของลอร์ซี (Lawshe. 1975) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถามระหว่าง .80-1.00

ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยปรับคำในข้อคำถามให้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น และมีคำถามเพียงหนึ่งประเด็นคำถาม

3. ความสามารถในการเขียน เครื่องมือเป็นใบงานให้นักเรียนเขียนเรื่องที่ได้ศึกษาเรียนรู้ ณ แหล่งท่องเที่ยว กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การเขียนเรียงความ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา 5 คน พิจารณาประเด็นการให้คะแนนความสามารถในการเขียน ของแต่ละระดับ

ปรับปรุงเกณฑ์การให้คะแนนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยปรับคะแนนให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมกับคะแนนรวม 20 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การแจกแบบสอบถามความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบให้ครูและนักเรียน ภายหลังจากการอภิปรายกลุ่มแล้วจากแหล่งท่องเที่ยว จากนั้นอีก 40 นาทีจึงเก็บแบบสอบถามกลับ และเก็บก่อนเดินทางกลับไปสถานศึกษา

2. ความสามารถในการเขียน แจกใบงานให้เขียนเรียงความ ความยาว 2 หน้ากระดาษ โดยมีสาระลำดับเกี่ยวกับ เรื่องที่ได้มาศึกษาเรียนรู้ ณ แหล่งท่องเที่ยว ส่งครูภายใน 7 วัน หลังจากกลับจากการศึกษาเรียนรู้ ณ แหล่งท่องเที่ยว แล้วนำส่งที่ครูของโรงเรียน เพื่อนำส่งผู้วิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ 2 ชุด มีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคิดเห็น ของครูและนักเรียน ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ น้อยที่สุด

2. ความสามารถในการเขียน

การวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการเขียน วิเคราะห์จากการเขียนเรียงความ เกี่ยวกับเรื่องที่ได้ศึกษาจากแหล่งการเรียนรู้ กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การเขียนเรียงความ ดังนี้

1. องค์ประกอบ 2 คะแนน เป็นการเขียน คำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป
2. เนื้อหา 4 คะแนน เป็นการเขียน เนื้อหาสาระสัมพันธ์ เนื้อหาสาระสัมพันธ์ กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจและมีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน
3. ความคิดสร้างสรรค์ 4 คะแนน เป็นการเขียน การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิดเห็นและมีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ
4. การใช้ภาษา 4 คะแนน เป็นการใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย ใช้สำนวนโวหาร หรือคำประพันธ์ ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจนและลำดับความไม่วกวน
5. อักษรวิธี 3 คะแนน เป็นการสะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนเป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย
6. ลายมือและความสะอาด 3 คะแนน เป็นการพิจารณาจากลักษณะทั่วไปของชิ้นงานโดยภาพรวม ตัวอักษรตามรูปแบบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด อ่านง่ายและสะอาด โดยการกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

ประเด็น	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
1. องค์ประกอบ	-	-	ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป	ขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง
2. เนื้อหา	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องและมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน มีประเด็นน่าสนใจ และมีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องและมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน มีประเด็นที่น่าสนใจ	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องและมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน แต่ขาดความสมบูรณ์	เนื้อหาสาระไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องและไม่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง
3. ความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดที่แปลกใหม่ น่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิดเห็นและมีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ	มีความคิดแปลกใหม่ น่าสนใจ สอดแทรกคติ	มีความคิดแปลกใหม่ น่าสนใจบ้าง	ไม่มีความคิดสร้างสรรค์
4. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้สำนวนโวหาร หรือคำประพันธ์ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจนและลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายชัดเจนและลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวยบ้าง	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง
5. อักษรวิธี	-	ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 1-8 แห่ง	ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 9-15 แห่ง	ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 15 แห่ง
6. ลายมือและความสะอาด	-	เขียนด้วยลายมือ ตัวอักษรที่กระทรวง ศึกษาธิการกำหนด อ่านง่ายและสะอาด	เขียนด้วยลายมือ ตัวอักษรอ่านง่ายและสะอาด	เขียนด้วยลายมือ ตัวอักษรที่อ่านยากและไม่สะอาด

เกณฑ์การพิจารณาจากคะแนนรวม 20 คะแนน

ผลคะแนนจากการตรวจตามเกณฑ์การเขียนเรียงความ นำมาคำนวณโดยใช้มาตราช่วง (Interval Scale) เพื่อวัดความสามารถในการเขียน โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากทุกข้อมีเกณฑ์ของคะแนนเฉลี่ยที่แสดงถึงความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษา ดังนี้

การเทียบคะแนนเฉลี่ย เทียบค่าคะแนนเป็นความสามารถ ดังนี้

1. กรณีมี คะแนนเต็ม 2 คือ คะแนน 1, คะแนน 2 ให้กำหนดการแปลความไว้ ดังนี้
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.00 หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษา (การเขียนเรียงความ) ด้านองค์ประกอบ อยู่ในระดับดีมาก
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.01-1.50 หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษา (การเขียนเรียงความ) ด้านองค์ประกอบ อยู่ในระดับดี
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 0.51-1.00 หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษา (การเขียนเรียงความ) ด้านองค์ประกอบ อยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 0.00-0.50 หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษา (การเขียนเรียงความ) ด้านองค์ประกอบ อยู่ในระดับน้อย
2. กรณีมี คะแนนเต็ม 3 คือ คะแนน 1, คะแนน 2, คะแนน 3 ให้กำหนดการแปลความไว้ ดังนี้
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.13-3.00 หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษา (การเขียนเรียงความ) ด้านอักขรวิธี ด้านลายมือและความสะอาด อยู่ในระดับดีมาก
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.43-2.12 หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษา (การเขียนเรียงความ) ด้านอักขรวิธี ด้านลายมือและความสะอาด อยู่ในระดับดี
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 0.71-1.42 หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษา (การเขียนเรียงความ) ด้านอักขรวิธี ด้านลายมือและความสะอาด อยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 0.00-0.70 หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษา (การเขียนเรียงความ) ด้านอักขรวิธี ด้านลายมือและความสะอาด อยู่ในระดับน้อย
3. กรณีมี คะแนนเต็ม 4 คือ คะแนน 1 คะแนน 2 คะแนน 3 คะแนน 4 ให้กำหนดการแปลความไว้ ดังนี้
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.01-4.00 หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษา (การเขียนเรียงความ) ด้านเนื้อหา ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้ภาษา อยู่ในระดับดีมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.01-3.00 หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษา (การเขียนเรียงความ) ด้านเนื้อหา ความคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้ภาษา อยู่ในระดับดี

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.01-2.00 หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษา (การเขียนเรียงความ) ด้านเนื้อหา ความคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้ภาษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 0.00-1.00 หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษา (การเขียนเรียงความ) ด้านเนื้อหา ความคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้ภาษา อยู่ในระดับน้อย

4. ผลรวมของคะแนนความสามารถในการเขียน เต็ม 20 คะแนน ได้กำหนดค่าเฉลี่ย ดังนี้

20.00-15.00 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษาอยู่ในระดับดีมาก

14.99-10.00 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษาอยู่ในระดับดี

9.99-5.00 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

4.99-0 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องที่ศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เคยใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวธรรมชาติเป็นแหล่งเรียนรู้ ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ดังนี้

1. สุ่มโรงเรียน 12 โรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแพร่ จังหวัดนครนายก จังหวัดสระบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดตรัง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยสุ่มตามแบ่งขนาดของโรงเรียน 4 ขนาด ได้แก่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็ก ตามเกณฑ์จำนวนนักเรียนของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 12 โรงเรียน จำนวน 12 คน สุ่มครูในโรงเรียนอย่างง่าย ดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนละ 15 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนละ 10 คน โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนละ 8 คน โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนละ 3 คน เป็นครูผู้สอนจากทุกโรงเรียน 113 คน รวมผู้บริหารและครูผู้สอน 125 คน

ตาราง 1 จำนวนประชากรผู้บริหารและครูผู้สอนของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็นผู้ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อโรงเรียน	ขนาด	จำนวน ผู้บริหาร	จำนวน ครูผู้สอน	รวม
1. โรงเรียนเมืองนครนายก นครนายก	เล็ก	5	10	15
2. โรงเรียนบางสะพานน้อยวิทยาคม ประจวบคีรีขันธ์	เล็ก	1	26	27
3. โรงเรียนวารินชำราบ อุบลราชธานี	กลาง	4	53	57
4. โรงเรียนหลวงพ่อบ้านคลองด่านอนุสรณ์ สมุทรปราการ	กลาง	3	76	79
5. โรงเรียนทุ่งยาวผดุงศิษย์ ตรัง	กลาง	2	38	40
6. โรงเรียนสูงเม่นชนูปถัมภ์ แพร่	กลาง	5	102	107
7. โรงเรียนเส้าไห้ "วิมลวิทยานุกูล" สระบุรี	ใหญ่	5	112	117
8. โรงเรียนย่านตาขาวรัฐชนูปถัมภ์ ตรัง	ใหญ่	2	133	135
9. โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม ประจวบคีรีขันธ์	ใหญ่	4	93	97
10. โรงเรียนนารีนุกูล อุบลราชธานี	ใหญ่พิเศษ	5	216	221
11. โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม เชียงใหม่	ใหญ่พิเศษ	5	127	132
12. โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล ชัยภูมิ	ใหญ่พิเศษ	5	144	149
รวม	12	46	1,130	1,176

ตาราง 2 จำนวนตัวอย่างผู้บริหารและครูผู้สอนของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม/คน
1. โรงเรียนขนาดเล็ก	2	2	6	8
2. โรงเรียนขนาดกลาง	4	4	32	36
3. โรงเรียนขนาดใหญ่	3	3	30	33
4. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	3	3	45	48
รวม	12	12	113	125

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของสถานะภาพผู้ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน	จำนวน	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษา		
1.1 ปริญญาตรี	92	79.00
1.2 ปริญญาโท	25	21.00
1.3 ปริญญาเอก	0	0.00
1.4 อื่นๆ ระบุ	0	0.00
2. ระยะเวลาในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในสถานศึกษา		
2.1 น้อยกว่า 5 ปี	19	16.00
2.2 5-10 ปี	40	34.00
2.3 11-15 ปี	48	41.00
2.4 16 ปี ขึ้นไป	10	9.00

ตาราง 3 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน	จำนวน	ร้อยละ
3. ขนาดของสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน		
3.1 เล็ก (นักเรียน 499 คน ลงมา)	6	5.00
3.2 กลาง (นักเรียน 500-1,499 คน)	34	29.00
3.3 ใหญ่ (นักเรียน 1,500-2,399 คน)	31	27.00
3.4 ใหญ่พิเศษ (นักเรียน 2,400 คน ขึ้นไป)	46	39.00
4. ตำแหน่ง		
4.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน	2	2.00
4.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียน	8	7.00
4.3 หัวหน้ากลุ่มสาระวิชา	28	24.00
4.4 ครูผู้สอนกลุ่มสาระวิชา	79	67.00

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 125 คน ได้ตอบรับแบบสอบถามคืนจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 93.6

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแบบสอบถามเป็น 1 ฉบับ สำหรับผู้บริหารและสำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้ โดยถามถึงความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. แบบสอบถาม โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา หรือการเป็นครูผู้สอนในสถานศึกษา ขนาดของสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน ตำแหน่งในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบประเมินความความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 20 ข้อ

โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว 8 ข้อ และ 2) ด้านการ เรียนรู้ ณ แหล่งเรียนรู้ 12 ข้อ แบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามรูปแบบของ Likert's scale

2. นำแบบสอบถามประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตรวจสอบความ เทียบตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา 4 คน รวม ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ตามสูตรของลอว์รี่ (Lawshe, 1975) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของ ข้อคำถามในแบบสอบถามระหว่าง .80-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรีกรุงเทพฯ เพื่อนำไปขอความ อนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาระสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลแบบประเมิน ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาโดยการโทรศัพท์ไปยังสถานศึกษา เพื่อทำ ความเข้าใจต่อผู้อำนวยการโรงเรียน หรือตัวแทนสถานศึกษา ได้แก่ การแนะนำตัว แจ้งวัตถุประสงค์ และขออนุญาตดำเนินการส่งแบบประเมินประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการ บริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การแจกแบบสอบถาม นำแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปรวบรวม ข้อมูล โดยส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางไปรษณีย์ ภายหลังจากที่ได้ติดต่อประสานงานกับ ผู้อำนวยการ หรือตัวแทนสถานศึกษา

4. การเก็บรวบรวมแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการ บริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ปฏิบัติดังนี้

4.1 นำส่งแบบสอบถามโดยมีจดหมายแนบข้อความขอความอนุเคราะห์ ขอให้ส่ง แบบสอบถามคืนในระยะเวลา 15 วัน ส่งกลับโดยใส่ซองติดแสตมป์ที่ผู้วิจัยแนบไว้ในซองใส่แบบประเมิน ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 กรณีที่ยังไม่ได้รับแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลับคืน ใช้วิธีโทรศัพท์ติดต่อเพื่อขอรับแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลับคืน โดยขอความอนุเคราะห์ให้ส่งกลับไปภายในอีก 15 วัน

5. ได้รับแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลับคืนจำนวน 117 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.6 และนำแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบคำถามปรากฏว่าแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกฉบับตอบคำถามครบทุกข้อไป จัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ มีดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคิดเห็น ความเข้าใจ ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด